

KERK +leven

WEEKBLAD — NUMMER 15 — 11 APRIL 2007

Klapstoel
Réginald
Moreels

blz. 7

Twee eeuwen
afschaffing
slavernij

blz. 12-13

Vlaanderens
mooiste
tweeluiken

blz. 17

antwerpen brugge gent mechelen hasselt

T IJDENS de kerstperiode slaakten zowel paus Benedictus als aartsbisschop Rowan Williams, hoofd van de Anglicaanse Kerk, een noodkreet over het lot van de christenen in het Midden-Oosten. En tijdens een ontmoeting met vertegenwoordigers van oosters-orthodoxe leiders een paar weken terug bezwoer de paus de christenen van het Midden-Oosten „moedig en standvastig te zijn, en niet toe te geven aan de verleiding van emigratie”.

Die oproepen van kerkleiders zijn geen geïsoleerde signalen. De laatste jaren klinken ze geregeld. Met reden, want de toekomst van tal van christelijke gemeenschappen evolueert er volgens sommigen ronduit dramatisch. Christenen vormen in de meeste staten in het Midden-Oosten al langer een minderheid, maar nooit leek de verleiding zo groot om massaal uit te wijken.

Betrouwbare cijfers over de christelijke aanwezigheid zijn moeilijk te vinden. Algemeen wordt het aantal christenen in het Midden-Oosten geschat op tien

miljoen. In Egypte leven er het meest, tien procent van de bevolking noemt er zich christen (voornamelijk kopten). In absolute cijfers komt dat neer op zes miljoen. Procentueel telt Libanon het hoogste aantal met een kleine veertig procent van de bevolking of 1,4 miljoen christenen, vooral maronieten. In Irak zouden nog 650.000 christenen leven, in meerderheid Chaldeeuwse christenen (katholieken). In Syrië zijn de Grieks-orthodoxen het sterkst vertegenwoordigd bij de 800.000 christenen (vijf procent van de bevolking). Jordanië telt 120.000 (twee procent) christenen, Iran 135.000 (0,3 procent), Israël 150.000 (twee procent) en de autonome Palestijnse gebieden tussen de 60.000 en de 80.000 (vier procent van de bevolking).

Cijfers zeggen natuurlijk niet alles. Die tien miljoen is volgens een wetenschappelijke studie van Christian Cannuyer, een Belg verbonden aan de universiteit van Rijsel, een veelvoud van het geschatte aantal christenen in 1914. Destijds vertegenwoordigden die twee miljoen christenen wel tussen de vijftien en de twintig procent van de bevolking. Nu nog amper zes procent, waardoor hun ge-

Stille uittocht

Geboren in het Heilig Land, verspreidde het christendom zich al vrij snel in het Midden-Oosten. De oudste christelijke Kerken hebben er hun wortels. Door de massale uittocht van christenen dreigen die Kerken nu afgesneden te raken van hun historische bron.

Een wereldwijde oproep weerklinkt om hen te steunen.

Toon Osaer

Christenen verlaten massaal het Midden-Oosten

wicht in de samenleving gevoelig is afgenomen en hun zichtbaarheid fel is teruggelopen.

Over het aantal christenen dat het Midden-Oosten ontvlucht, bestaan zelfs geen betrouwbare schattingen. Dat hun aantal hoog is, wordt niet betwijfeld. De redenen voor hun emigratie zijn veelvuldig.

Het zal niemand verbazen dat oorlog en conflicten velen aanzetten hun land te verlaten. De aanslepende Palestijnse kwestie is wellicht het meest schrijnende voorbeeld. Alleen al in Jeruzalem is het aantal christenen teruggelopen op een vijfde van hun aantal in 1948. Door de burgeroorlogen in Libanon zouden 900.000 christenen zijn uitgeweken. De Golfoorlog en de invasie van westerse troepen om Saddam af te zetten, joeg honderdduizenden Iraki's op de vlucht, bij hen ruim 200.000 christenen.

Op zoek naar beter

Deze invasie werd door de islamitische bevolking bestempeld als een westerse kruistocht, waardoor ze zich ook tegen de christenen keerde (op onze foto zie je radicale islamieten de toegang tot een kerk blokkeren). Door aanhoudend 'islamitisch terrorisme' en interne rivaliteit tussen soennieten en sjiïeten verzeilen deze christenen soms in uitzichtloze situaties. Zo zag het Chaldeeuwse patriarchaat zich onlangs zelfs genoodzaakt zijn theologische faculteit en seminarie over te brengen van Bagdad naar Ankawa in (minder onveilig) Koerdisch gebied.

Ook buiten Irak laat de invasie zich gevoelen. De vijandige houding jegens christenen wordt er in islamitische landen door versterkt, net zoals door de controverse over de Mohammedcartoons en de pauselijke toespraak in Regensburg. Samen met de groei van het politieke islamisme en dagelijkse pesterijen van christenen door hun islamitische omgeving zorgt dit ongetwijfeld voor het vertrek van christenen.

Zonder die verklaring te willen wegmoffelen, nuanceert professor Cannuyer haar toch. Tijdens een internationaal colloquium bestempelde hij de erbarmelijke economische toestand en het gebrek aan een toekomst als de voornaamste oorzaken. Op zich geen nieuw fenomeen, want in het laatste kwart van de negentiende eeuw trokken Syriërs al in grote getale naar de Verenigde Staten. Wijken vooral uit: hoger opgeleiden, vaak geschoold in 'missiescholen' en met westers beuzen voortgestudeerd aan Europese of

© Belga Lees verder op bladzijde 9